

В спектакъла се редуват три типа сцени. Между Мелиес и строгата медицинска сестра, която се държи с него като с болен старец, а той от своя страна проявява чувство за хумор и се опитва да я омилостиви с малки трикове. Веднага щом тя напусне стаята, той се оживява и започва да преглежда лентите от своите филми, а ние, зрителите, гледаме кадрите заедно с него. И третият тип сцени са тези, в които въображението и реалността се преплитат, за да ни накарат да поставим под въпрос надеждността на нашите възприятия. Странни фигури се явяват пред Мелиес. Те искат да го отведат със себе си, но дали той ще им се даде? И тук започва надхитряването, което е най-атрактивната част от спектакъла. Илюзия и магия се смесват с театрално действие. Умножаване на една и съща фигура, изчезване в малък куфар или в мивката, изчезване на

главата и още куп други причудливи номера не оставят зрителите равнодушни.

Игровото начало е основно за този спектакъл, то се задава на няколко нива. Първото ниво е предположено от самата драматургия на представлението. Следващото е актьорската игра, която е съчетание между актьорско изпълнение в ням филм и сценично присъствие на илюзионистите. И най-сетне музикалната картина също допринася за създаването на игрово настроение със своето закачливо и ритмично звучене.

„Последният трик на Жорж Мелиес“ е семейно представление, което печели публиката с необичайните изразни средства, с които работи. За българските зрители срещата с подобен тип спектакли не е честа. А в дни като днешните ние имаме нужда от вълшебство повече от всякога. ■

Необичайна среща между улицата и „Макбет“

Вилия Моновска

Шекспировият „Макбет“ в интерпретацията на Театър Biuro Podrozy (Полша) поне за мен беше най-внушителното събитие на тазгодишния Панаир на куклите. Площадът пред НДК замлъкна, разтърсен и потресен, колите и потокът от хора сякаш спряха и самият Дворец на културата се смали под напора на трагедията, която се разиграва само в рамките на един час.

„Макбет“ намира баланса между това да остане верен на Шекспир, като предаде мрачния дух на епохалната хроника, при това с минимум текст, и да ситуира спектакъла в доста съвременни театрални измерения, без да противоречи на посланието – Шекспировото, БюроПодрожиевото и универсално-човешкото.

Сцената ни говори със символи, поведението на актьорите изразява една постоянна метафора на ужасяващия призра-

чен свят, в който човек попада, когато престъпленията му са неговият неизбежен житейски завършек.

Въпреки грандиозните подвижни метални конструкции, представляващи замъка на Макбет, и автентичните военни мотори, театралната енергия и актьорската игра не потъват в тази сценография. Независимо дали са жертви или убийци, лицата и телата на героите са решително сурови, дори ледени в своята жестокост.

Трите вещици танцуват своя злокобен танц, ефирни и игриви, под звуците на кресливи кречатала. Покрити със свободни черни дрехи, а лицата им – с бяло було, те приличат на привидения и, оплитайки мрежа около дървените колове в центъра на сцената, примамват Банко и Макбет. Вещиците си играят със смъртта, защото не умират повалени от куршумите. Те се скриват и появяват,

което все повече настървява двамата опиянени от победата мъже. Макбет безвъзвратно попада в капана за убийци, когато получава короната от истински куршуми. И играта се превръща в проклятие.

Насред кървавата арена от време на време проблясва невинността на престолонаследника, който кара колело или препуска по сцената с търкаляща се играчка. По-късно трите вещици, вече на кокили, теглят пред себе си същия механизъм на клетка-колело, в която летят черепите на убитите и която се опитва да смаже Макбет. Това е последното изтезание, пред което той не се предава, макар вече да предчувства края си.

Всеки път, когато някой намира смъртта си, вещиците събарят и отнасят един дървен кол. Когато на сцената не остава нито един (след самоубийството на лейди Макбет), техните притежатели-призраци, изиграни на

Вилия Моновска (1990) е театровед. Завършва специалност Театрознание и театрален мениджмънт в НАТФИЗ през 2014 г. Докато учи работи и като репортер в радио „Алма Матер –Класик ФМ“. През 2011 г. и 2012 г. печели втора награда в категория „Критика“ на Националния студентски литературен конкурс в Шумен. Автор е на публикации в печатни и електронни издания. През 2013 г. играе в два огнени спектакъла на „ЖАР театър“. В момента работи в цирк „Момоло“, Германия, както и по свои независими театрални проекти.

кокили и отново в черно, с бяло було върху лицата си, ги внасят отново. И гората от Макбетови жертви обкръжава замъка. Макбет изгаря, седнал на кървавия си трон, в пламъците на собствената си жестокост.

Новият крал, още невръстно дете, измъква короната от огъня. Огънят в спектакъла е предвестник, загатване на злото. Върховете на дървените колони горят като свещи, факли

осветяват мрачните видения на Макбет и убиват Банко. Но докато огънят може да се изгаси, кръвта от позорното убийство на крал Дънкан по металния диск, извисяващ се в дъното на сцената, не може да се измие.

„Макбет“ на Biuro Podrozy (режисьор Павел Шкотак) разкрива не само крайната човешка жестокост, а и – най-вече – последиците от нея. Успява да разкаже Шекспировата история

динамично и категорично, без да я опростява. Наслагването на достатъчно разбираеми визуални с дълбок смисъл намира своята идеална реализация на улицата. Защото в театрална зала „Макбет“ едва ли би могъл до такава степен да развълнува и отвори сетивата на зрителите. Пожелавам на всеки поне веднъж непременно да преживее подобен спектакъл на открито. ■

Конференцията за уличен театър анфас

Емилия Илиева

Почти всички съпътстващи събития в програмата на „Панаира“ бяха част от заключителния етап на Международния проект „Хелидра: Европейското литературно наследство среща дракона на улицата“. Участниците в този проект са уличен театър Helix (Гърция), Театър Biuro Podrozy (Полша), театрална група Malabar (Франция), Столичен куклен театър (България) и изследователската организация Prisma (Гърция). Плод на проекта е рок-операта „Дракон“, чието либрето е базирано на литературното наследство, посветено на акритите – пазачи на граници. Като част от проекта Столичен куклен театър имаше задължението да проведе Международна конференция за уличен театър.

Събитието се състоя на 19 септември в Гьоте-институт. Темата на конференцията „Уличният театър и неговите деца“ беше максимално отворена за поставяне на фокус както върху исторически събития, така и върху съвременни практики, течения, трупни и личности.

Първият участник в конференцията беше доц. Йон Томуш (Румъния). Той представи доклад на тема „Уличният театър в контекста на съвременните изпълнителски изкуства“, като разгледа уличния театър като широко застъпена част от театралните фестивали в Единбург, Авиньон и Сибиу (градовете с най-големи театрални фестивали в света). Също така подчерта възможността за среща с изкуството, която уличния театър дава на аудиториите, които по ред причини не посещават театралните салони. Освен това той се върна към произхода на уличния театър в средните векове, когато пред-

ставленията са се играли на празници и защити идеята, че в наши дни, когато обществото все повече и повече загубва идеята за сакралност, уличният театър може да помага за сплотяването на обществото. Не на последно място разгледа и финансовите плюсове, които развитието на уличния театър носи за градовете, в които той се случва.

След него да разкаже за творческата биография на Театър Biuro Podrozy излезе Павел Шкотак. Директорът на известния полски театър започна своя разказ още от зората на създаването на трупата през 1988 г. Оттогава до днес Biuro Podrozy има множество улични представления, играни по цял свят. Той обърна внимание на постановъчните възможности на театъра на открито: „Вместо покрив, отгоре над себе си имаме небе. От момента, в който си дадохме сметка за това, се опитахме да преодолеем тази граница и да достигнем небето.“ После сподели, че благодарение на отвореното пространство има възможност за по-свободно използване на земните стихии, като огъня и водата, и така се постига много по-силно въздействие върху зрителите. След това той говори и за трудностите, и за съображенията, които трябва да се имат предвид при представления на открито – къде да се построи сцената, как да се преодолеят шума от уличния трафик, светлините от градските реклами и пр. С усмивка разказа, че са чести случаите, в които охраната не пуска някои от актьорите да излязат на сцената, защото не може да ги различи от зрителите. Завърши своя разказ с клип на направен от Biuro Podrozy – хепънинг за насилието над жените, случил се в Индия. Клипът ясно показва и трудността на